

Yazan: Judith Kerr

Türkçeleştiren: Berfu Durukan
Roman / 264 sayfa

10+ YAŞ / 5, 6, 7 ve 8. SINIFLAR

Ana Temalar

Birey ve Toplum, Aile ve Vatan
Sevgisi, İnsanlarla İletişim, Umud

Temalar

Savaşın parçaladığı hayatlar,
Sığınmacılık, Aile, Kardeşlik ilişkileri,
Farklı kültürleri tanıma, Yeni diller
öğrenme, Düşünce özgürlüğü

ÖDÜLLER

- 1974 Alman Gençlik Edebiyatı
Ödülü
- Amerikan Kütüphaneler Birliği
(ALA) Dikkate Değer Kitap
Ödülü
- School Library Journal Yılın
Kitabı Ödülü

HİTLER OYUNCAĞIMI ÇALDI

Babası, Hitler karşıtı düşünceleri yüzünden hedef gösterilince, 1933 yılında Almanya'daki evini ailesiyle bırakıp Nazi'lerden kaçmak zorunda kalan dokuz yaşındaki Yahudi bir kızın yarı otobiyografik romanı.

KİTABIN ÖZETİ

Dokuz yaşındaki Anna 1933 yılında ailesiyle Almanya'da yaşamaktadır. Anna, Berlin'in dört bir yanında Adolf Hitler'in afişlerinin asıldığını fark edemeyecek kadar kendi yaşamıyla, okulu, arkadaşları ve ödevleriyle meşguldür ve Yahudi olduğu üzerine daha önce hiç düşünmemiştir. Ona göre Yahudilik saçının rengi gibi, nine ve dedelerinden kalan bir özelliktir. Ancak bir gün yazar babası ortadan kaybolur.

Polis teşkilatında, onun kitaplarını okuyan bir hayranı babasının pasaportuna el konulacağını haber uçurmuştur. Babası apar topar gittikten sadece birkaç hafta sonra Anna ve ailesi de seçimlerden sonra dönmek üzere Almanya'yı terk ederler. Yanlarında sadece gerekli eşyalarını alabileceklerdir, bu yüzden Anna'nın bebekliğinden beri oynadığı pembe tavşanı da evde kalır. Ancak seçimleri Hitler kazanır ve hemen sonra evlerine baskın yapıldığını, eşyalarına el konduğunu öğrenirler. Hitler, Anna'nın pembe tavşanını da almıştır.

İsviçre'de babasına kavuşur ve ailecek yeni bir yaşam macerasına atılırlar. Burada Anna ve ağabeyi yeni bir okula başlar, yeni arkadaşlar edinirler. Babaları iş bulamayınca ve başına ödül konunca önce birkaç yıl kadar Fransa'ya, daha sonra yine iş bulma umuduyla İngiltere'ye sığınır. Bu yolculukları boyunca Anna yeni diller, gelenekler ve yoksul kalmanın ne demek olduğunu öğrenecek, sığınmacılığın sıkıntılarını bu yeni keşiflerle oyun haline getirecektir.

“Büyüleyici ve dokunaklı...
Üstelik çok da eğlenceli.”
Daily Mail

“Okuduğunuz romanlar içinde
hayatınıza en çok
renk katacaklardan bir tanesi.”
Michael Morpurgo

SINIF ETKİNLİKLERİ

Siz Anna'nın babasının yerinde olsaydınız, inandığınız düşünceleri savunmak için evinizi terk eder miydiniz? ("Düşünce özgürlüğü" konusunu Anna'nın yazar babası üzerinden tartışın.)

Siz Anna ve ağabeyinin yerinde olsaydınız, dillerini hiç bilmediğiniz insanlarla nasıl anlaşmaya çalışırdınız? (Öğrencilerin dillerini hiç bilmedikleri bir ülkede nasıl anlaşacağını, beden ve işaret dilinin ne kadar evrensel olduğunu tartışın.)

Romanda geçen coğrafi yerlerle ilgili araştırma yapınız. (örn. Paris'teki Eyfel Kulesi, Almanya'nın başkenti)

Aile neden İsviçre'ye gitti? İsviçre'nin savaştaki konumu nedir, tartışın.

Bu romanın, özellikle yarı-otobiyografik bir roman olmasıyla ilgili, "üçüncü şahıs anlatımıyla" yazılması neden önemlidir, tartışın.

Öğretmenin verdiği romanda geçen olaylar listesindeki maddeleri sıralayınız; seçtiğiniz bir veya birkaç sahne için "hikâye tahtası" (storyboard) hazırlayın.

Romanda geçen karakterlerin öne çıkan özellikleri nelerdir? (Anna ve ağabeyi gibi iki farklı karakterin olaylarla başa çıkmaları üzerinden ne gibi farklı karakter özelliklerine sahip olduğunu anlatmalarını isteyin.)

Romani, internet ve kütüphaneden araştırmalarla destekleyeceğimiz bir gazete makalesine dönüştürün.

Yaşlı akraba ve tanıdıklarla "savaş dönemi" üzerine röportaj yapınız. Ailenizde evinden göçmek zorunda kalan kimse var mı? Arkalarında bıraktıkları eşyalar, arkadaşlar, tanıdıklar var mı?

Aile bireyleriniz ve tanıdıklarınıza çocukluklarında oynadıkları oyuncakları sorun. Sizin oyuncaklarınızdan ne gibi farkları var? (Oyuncak müzesine ziyaretle pekiştirilebilir.)

Kitabın sonundaki kaynak listesinden de yararlanarak 2. Dünya Savaşı dönemiyle ilgili diğer kitaplar arasından seçim yapıp (örn. Anna Frank'in Hatıra Defteri, Çizgili Pijamalı Çocuk-John Boyne) istediğinizi okuduktan sonra, kitaplar arasında karşılaştırma yapın.

Anna'nın İsviçre ve Fransa'da gittiği okullarla, Almanya'daki okulu arasındaki farklar nelerdir?

Tren istasyonunda eşyalarını taşıyan hamal, Anna'nın ailesini yanlış trene yönlendirdiğinde bunu fark etmeselerdi ve aile Almanya'ya dönseydi ne olurdu? Hikâyenin geri kalanını yazın.

Romanda Nazi partisinin simgesi nasıl anlatılıyor? Siz de gözlemlediğiniz farklı siyasi parti bayraklarındaki simgeleri çizebilir misiniz?

İstanbul'daki Harbiye Askeri Müzesi gibi müzelere ziyaret düzenlenebilir.

İLİŞKİLENDİRİLEN KAZANIMLARDAN BAZILARI:

5. SINIF - SOSYAL BİLGİLER

Birey ve Toplum

5.1.3. Çocuk haklarının kullanımına ve ihlallerine örnekler verir.

Hepimizin Dünyası

8.1. Dünya çocuklarının ortak yönlerini ve ilgi alanlarını fark eder.

6 VE 7. SINIF - SOSYAL BİLGİLER

Öğretim Programı ve "Müze İle Eğitim" ilişkilendirmesi.

6, 7 VE 8. SINIF - SOSYAL BİLGİLER

Öğretim programında gazete kupürlerinden yararlanma.

7 VE 8. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

2.7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.

2.29. Metnin başlığı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.

2.22. Metinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.

JUDITH KERR

Almanya'nın başkenti Berlin'de Yahudi bir ailenin kızı olarak dünyaya gelir. Tanınmış bir yazar olan babası Alfred Kerr'in Nazileri şiddetle eleştirmesi üzerine aile 1933'te, Judith dokuz yaşındayken ülkeden kaçmak zorunda kalır. Kerr, daha sonra savaş sırasında Kızıl Haç'ta gönüllü olarak yaralı askerlere yardım eder.

Hitler Oyuncağına Çaldı, Judith'in başından geçen olaylara dayanmaktadır. Daha sonra kaleme aldığı Dainty Teyze'nin Üstüne Yağın Bombalar (önceki adıyla Barış Gelene Dek) ve Uzaktaki Küçük adlı iki kitabı, savaş zamanı Londra'da büyüdüğü yılları, sanat okuluna gitmesini ve yazar Nigel Kneale'la evlenmesini konu alır. Kerr, ayrıca "Mog" dizisiyle kırk yıldır kitapçıların rafların süsleyen Çaya Gelen Kaplan gibi çok tanınmış ve sevilen resimli kitapların yazar ve çizeri olarak tanınır. Bir oğlu ve bir kızı olan yazar ailesiyle Londra'da yaşamaktadır.